

Taula:

AVALUACIÓ EXTERNA I ESCOLA INCLUSIVA?

Novè Simposi Llengua, Educació i Immigració
Girona 20 i 21 de novembre de 2014

Mercè Juanola Tornabells

**Inspecció d'educació
dels ST de Girona**

Sumari

- L'avaluació de centres. Fonaments legals.
- Com s'ha anat desenvolupant l'avaluació externa de centres al nostre sistema educatiu?
 - Sistema d'indicadors de centre
 - Avaluació Global diagnòstica
 - Auditories pedagògiques
- Conclusions

Fonaments legals

LOE/LOMQE

Les finalitats de l'avaluació de centres són:

- a) Contribuir a millorar la qualitat i l'equitat de l'educació.**
- b) Orientar les polítiques educatives.**
- c) Augmentar la transparència i eficàcia del sistema educatiu.**
- d) Oferir informació sobre el grau de compliment dels objectius de millora establerts per les administracions educatives.**
- e) Proporcionar informació sobre el grau de consecució dels objectius educatius espanyols i europeus, com també del compliment dels compromisos educatius contrets en relació amb la demanda de la societat espanyola i les metes fixades en el context de la Unió Europea.**

LEC

Principis que han de regir el procediment de l'avaluació:

- a) Objectivitat en l'anàlisi i la rellevància dels resultats.**
 - b) Rigor, credibilitat i utilitat dels processos i dels productes resultants.**
 - c) Ús reservat de la informació individualitzada dels agents i dels centres i serveis educatius, pel que fa a l'avaluació general del sistema.**
 - d) Transparència en l'acció i la informació pública de les activitats i dels resultats.**
- I entén que s'ha de portar a terme amb la participació de tots els sectors implicats.**

Correspon a la inspecció

Fonaments legals

DECRET D'AUTONOMIA DE CENTRES

L'avaluació té per finalitat contribuir a la millora de la qualitat del servei que presten els centres.

Té com a referència l'assoliment de les competències de l'alumnat.

D'acord amb les característiques del context en què es desenvolupa l'acció educativa, l'avaluació dels centres relaciona els resultats educatius amb els processos d'ensenyament i aprenentatge, els recursos i la seva gestió, els objectius del centre i els indicadors de progrés del projecte educatiu.

Els indicadors de progrés fan referència a resultats, processos, recursos i condicions d'equitat, i en tot cas s'han d'establir de manera contextualitzada a cada centre.

L'avaluació de resultats o de rendiments educatius d'un centre té en compte la seva pràctica inclusiva i incorpora, entre altres elements, les avaluacions de les competències bàsiques assolides per l'alumnat; el resultat de les avaluacions externes d'alumnat, especialment les referides a la finalització de cada etapa educativa, i les dades relatives al context socioeducatiu i a l'abandonament escolar.

Té caràcter continu i cíclic.

Efectes: Trobar propostes de millora per al centre

Avaluar la funció directiva

Avaluar la funció docent

OFENSIVA DE PAÍS PER A L'ÈXIT ESCOLAR

Auditories pedagògiques en determinats centres.

L'avaluació externa de centres al nostre sistema educatiu

Pla d'avaluació de centres del Dep d'ensenyament


```
graph LR; A[Pla d'avaluació de centres del Dep d'ensenyament] --> B[Continguts avaluatius sobre:]; B --> C[Mecanismes d'avaluació]; C --> D[-Sistema d'indicadors de centre (SIC)  
-AGD  
-Auditories pedagògiques];
```

Continguts avaluatius sobre:

-El context: característiques de la població, del centre, de les famílies i de l'alumnat.

-Els resultats: Referits als aprenentatges de l'alumnat i a la satisfacció de la comunitat educativa.

-Els processos: els que incideixen directament en la gestió d'aula, l'atenció a la diversitat, la coordinació, l'acció tutorial, la participació.

-Els recursos: Humans, materials i de formació.

Mecanismes d'avaluació

-Sistema d'indicadors de centre (SIC)

-AGD

-Auditories pedagògiques

L'avaluació externa de centres al nostre sistema educatiu

Indicadors de nivell 1:

Sistema d'indicadors de centre (SIC)

- S'obtenen de dades que ja té el Departament d'Ensenyament .
 - Corresponen a:
 - context
 - Resultats
 - Recursos
 - Es disposa d'una aplicació informàtica que facilita la recollida i el processament per compartir-los amb el centre.
 - Es complementa amb l'anàlisi de la memòria i la Programació General Anual per comprovar que incorpora les propostes de millora que es desprenen de l'estudi dels indicadors.
 - La inspecció emet un informe anual sobre aquest estudi
 - Hi ha dos tipus de documents:
 - Indicadors anuals de centre
 - Evolutiu
- I es pot processar tenint en compte tots els centres de Catalunya, o bé, només els de la mateixa complexitat (C=Alta complexitat, B=Complexitat mitjana, A=Baixa complexitat)
- Aquesta avaluació s'aplica de forma universal a tots els centres de Primària i Secundària públics i privats i anualment.

L'avaluació externa de centres al nostre sistema educatiu

Exemple del document d'indicadors anual

Context

Centre: diversitat significativa

	Desviació	Mitjana	Valor	0%	25%	50%	75%	100%
1.- Índex d'alumnes amb necessitats educatives especials (motrius, físiques, psíquiques i sensorials)	3.468	3.263	2.81%					
2.- Índex d'alumnes amb necessitats educatives específiques (amb situació socioeconòmica desfavorida)	17.878	19.338	21.6%					
3.- Índex d'alumnes de nova incorporació al sistema educatiu (menys de 2 anys)	8.939	7.972	4.7%					
Percentatges globals de l'indicador: Centre: diversitat significativa	Q1: 4.941 Q2: 8.4 Q3: 13.208		9.703					

Centre: nacionalitat alumnat

	Desviació	Mitjana	Valor	0%	25%	50%	75%	100%
1.- Índex d'alumnes de nacionalitat estrangera	22.835	37.621	78.8%					
Percentatges globals de l'indicador: Centre: nacionalitat alumnat	Q1: 19.973 Q2: 34.095 Q3: 51.665		78.8					

L'avaluació externa de centres al nostre sistema educatiu

Exemple del document d'indicadors anual

Context

Centre: absències alumnat superior al 5%

	Desviació	Mitjana	Valor	0%	25%	50%	75%	100%
1.- Índex d'absències de l'alumnat superior al 5%: 1r trimestre	13.421	7.756	5.6%					
2.- Índex d'absències de l'alumnat superior al 5%: 2n trimestre	12.796	7.415	4.4%					
3.- Índex d'absències de l'alumnat superior al 5%: 3r trimestre	12.428	6.815	2%					
Percentatges globals de l'indicador: Centre: absències alumnat superior al 5%				Q1: 0.011 Q2: 1.667 Q3: 9	4			

Centre: absències alumnat superior al 25%

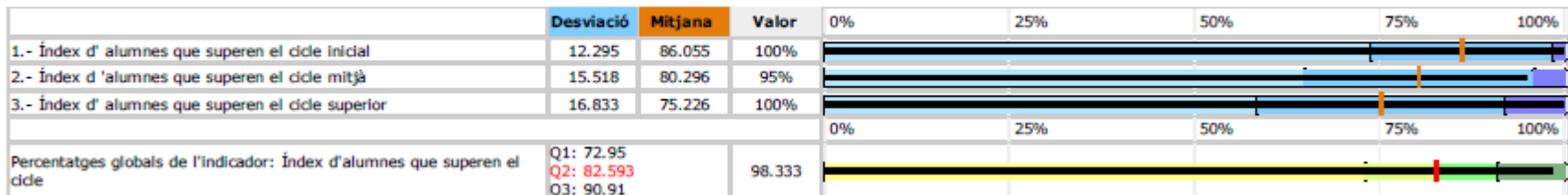
	Desviació	Mitjana	Valor	0%	25%	50%	75%	100%
1.- Índex d'absències de l'alumnat superior al 25%: 1r trimestre	5.542	3.384	10.4%					
2.- Índex d'absències de l'alumnat superior al 25%: 2n trimestre	5.683	3.444	9.6%					
3.- Índex d'absències de l'alumnat superior al 25%: 3r trimestre	6.04	3.147	6.4%					
Percentatges globals de l'indicador: Centre: absències alumnat superior al 25%				Q1: 0 Q2: 1.227 Q3: 4.127	8.8			

L'avaluació externa de centres al nostre sistema educatiu

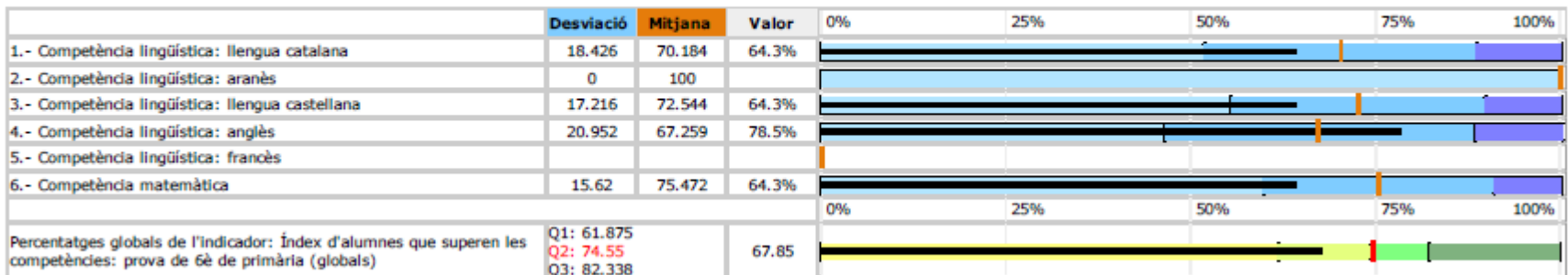
Exemple del document d'indicadors anual

Resultats

Índex d'alumnes que superen el cicle

Índex d'alumnes que superen les competències: prova de 6è de primària (globals)

L'avaluació externa de centres al nostre sistema educatiu

Exemple del document d'indicadors anual

Recursos

Recursos humans: ràtio alumnes / professor								
	Desviació	Mitjana	Valor	5.63	9.18	12.73	16.28	19.83
1.- Recursos humans: ràtio alumnes / professor	2.488	13.113	9.86					
Índex global de l'indicador: Recursos humans: ràtio alumnes / professor	Q1: 11.658 Q2: 13.145 Q3: 14.813	9.86						

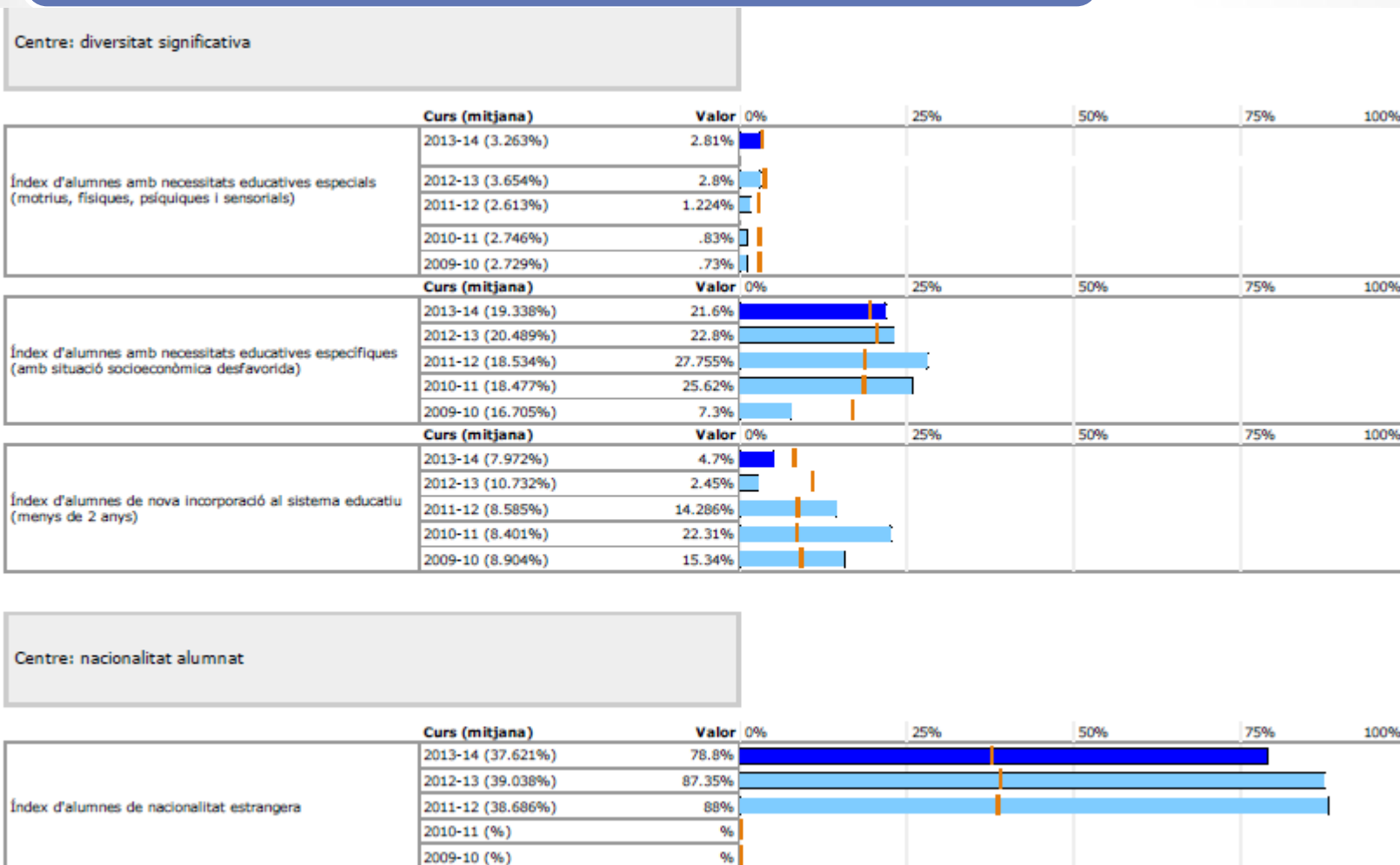
Recursos humans: ràtio professors /alumne								
	Desviació	Mitjana	Valor	0.05	0.213	0.375	0.538	0.7
1.- Recursos humans: ràtio professors /alumne	0.036	0.081	0.101					
Índex global de l'indicador: Recursos humans: ràtio professors /alumne	Q1: 0.067 Q2: 0.076 Q3: 0.086	0.101						

Recursos humans: ràtio alumnes / grup								
	Desviació	Mitjana	Valor	10.25	14.738	19.225	23.713	28.2
1.- Recursos humans: ràtio alumnes / grup	3.047	21.675	16.6					
Índex global de l'indicador: Recursos humans: ràtio alumnes / grup	Q1: 20.22 Q2: 22.275 Q3: 23.89	16.6						

L'avaluació externa de centres al nostre sistema educatiu

Exemple del document evolutiu

Context

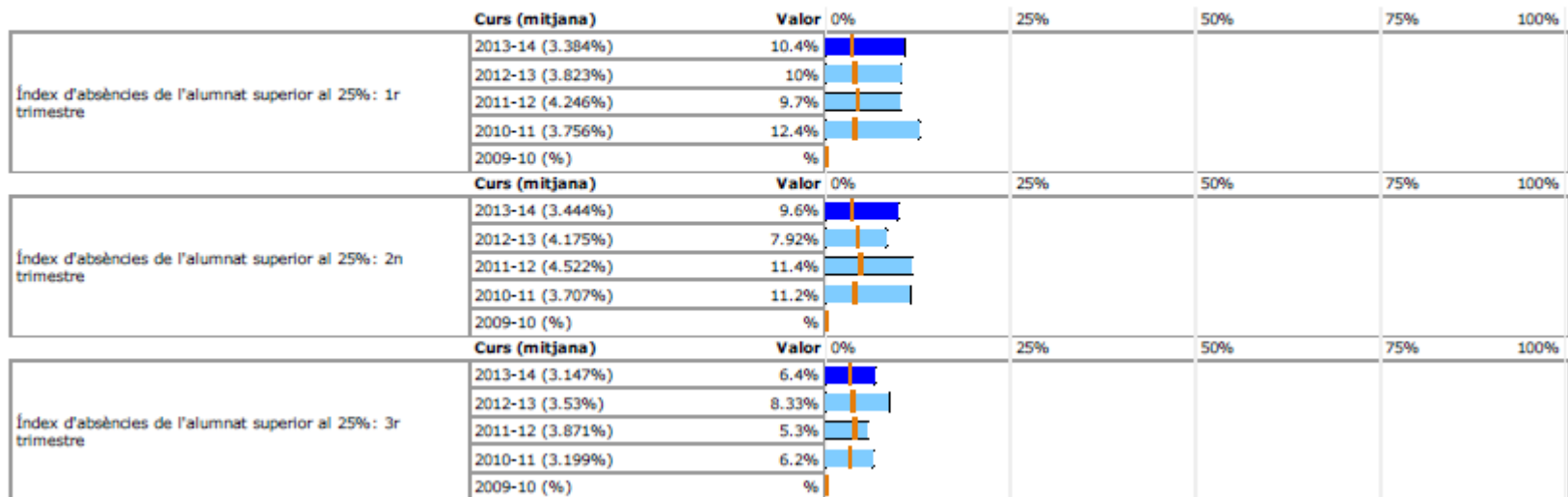

L'avaluació externa de centres al nostre sistema educatiu

Exemple del document evolutiu

Context

Centre: absències alumnat superior al 25%

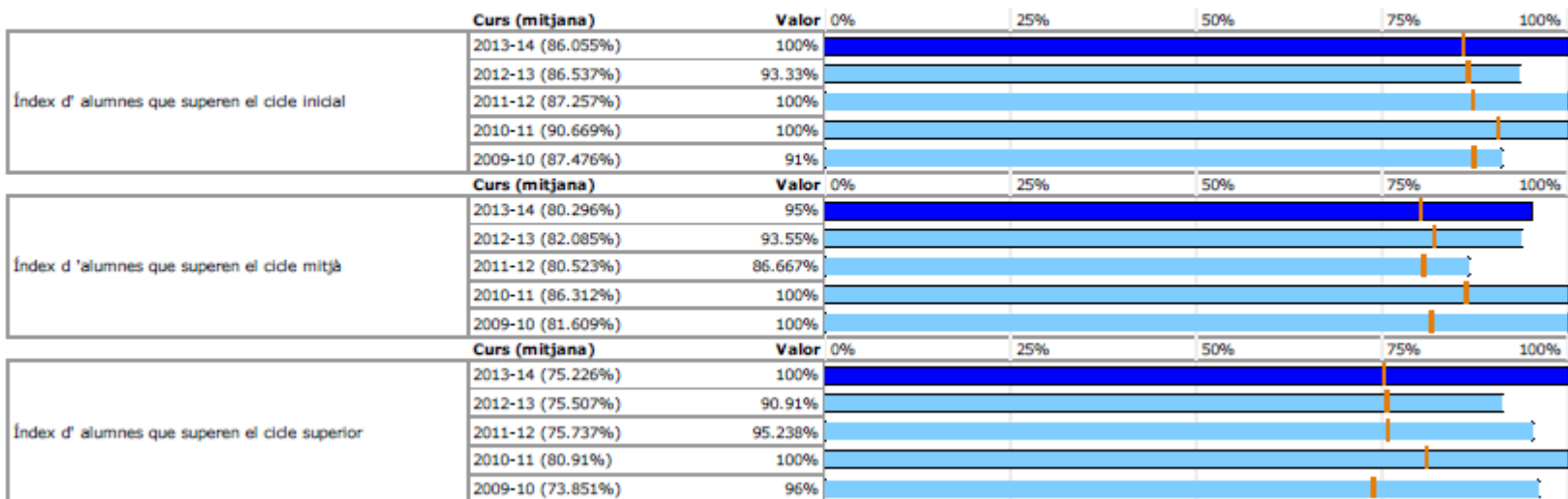

L'avaluació externa de centres al nostre sistema educatiu

Exemple del document evolutiu

Resultats

Índex d'alumnes que superen el cicle

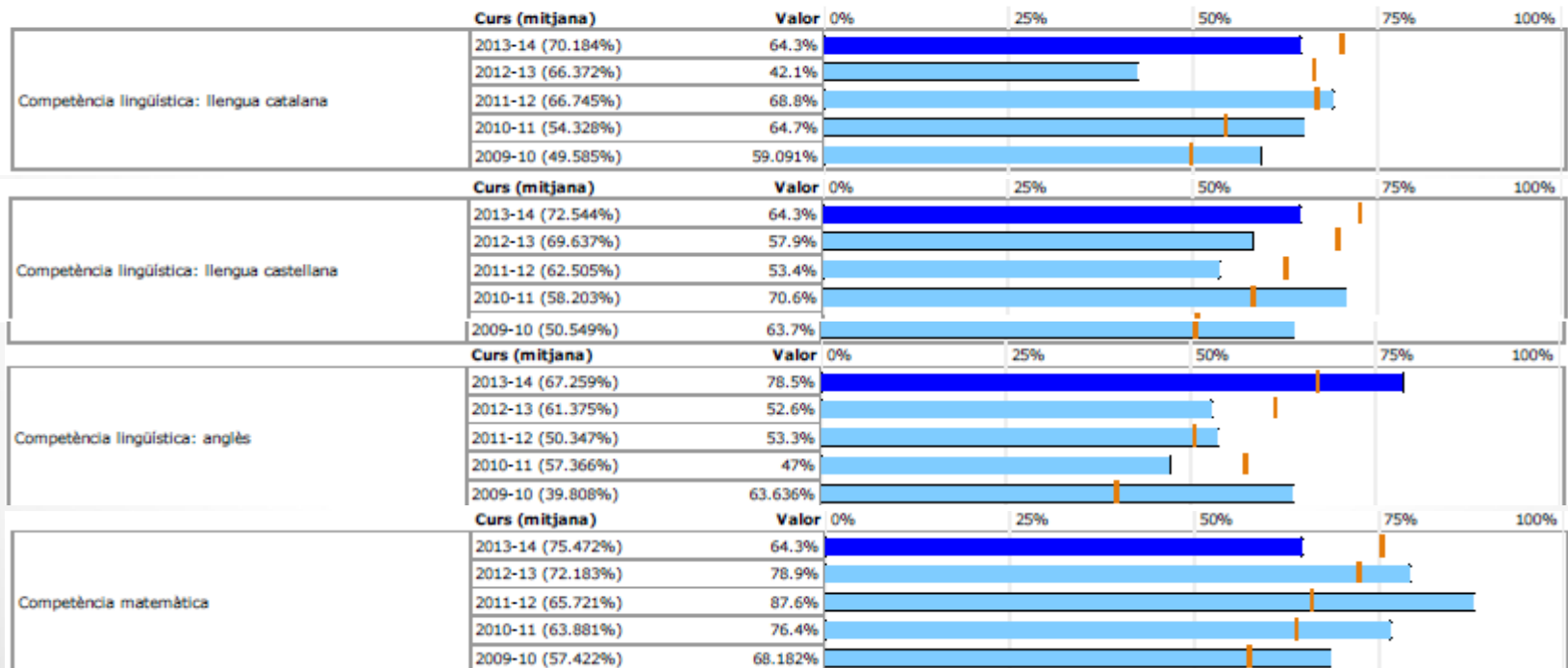

L'avaluació externa de centres al nostre sistema educatiu

Exemple del document evolutiu

Resultats

Índex d'alumnes que superen les competències: prova de 6è de primària (globals)

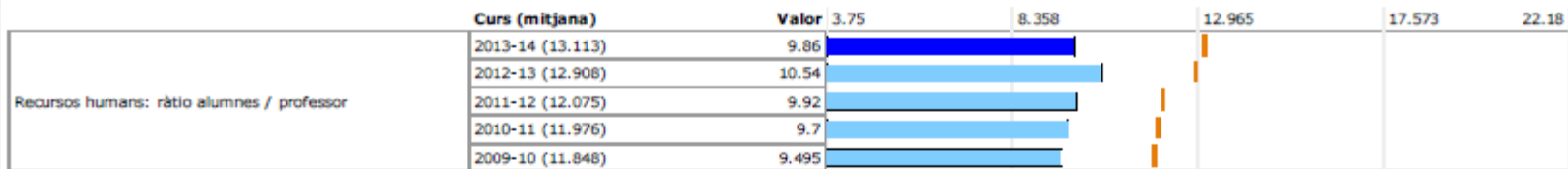

L'avaluació externa de centres al nostre sistema educatiu

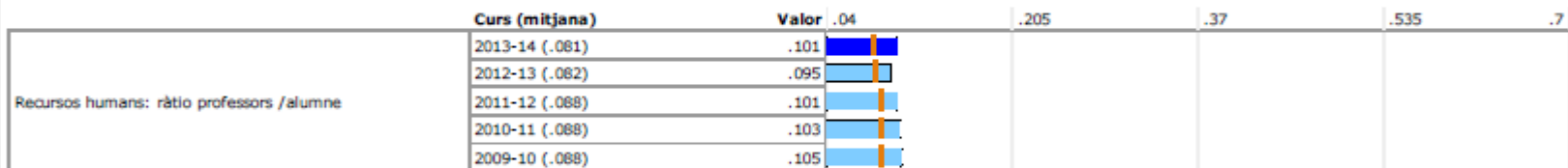
Exemple del document evolutiu

Recursos

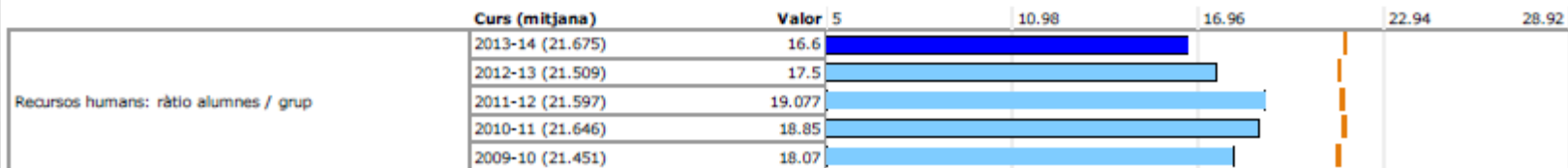
Recursos humans: ràtio alumnes / professor

Recursos humans: ràtio professors /alumne

Recursos humans: ràtio alumnes / grup

L'avaluació externa de centres al nostre sistema educatiu

Indicadors de nivell 2:

Sistema d'indicadors de centre (SIC)+ Indicadors de satisfacció comunitat educativa

-Els centres que tenen Pla d'autonomia de centres o bé Acord de coresponsabilitat o els centres de qualitat de Formació professional, passen enquestes de satisfacció i els resultats els incorporen a la Memòria del centre i s'utilitzen per concloure les propostes de millora per a la Programació General Anual.

-Es passen a:

-Professorat

-alumnat

-Famílies

-S'aplica de forma selectiva a determinats centres anualment.

L'avaluació externa de centres al nostre sistema educatiu

Indicadors de nivell 3:

Nivell 1+ Nivell 2+ Indicadors de processos

Avaluació Global Diagnòstica (AGD)

S'afegeixen indicadors de:

-Processos d'aula:

-Aspectes metodològics

-Gestió de la informació: Exploració i registre, processament i comunicació

-Aspectes socio-afectius

-Acció tutorial

-Processos de centre;

-Convivència

-Coordinació

-Participació

-Relació amb l'entorn

-Gestió de recursos

-Recursos:

-Plantejaments institucionals (acords)

-Planificació i avaluació

-Formació del professorat

-Recursos materials: adequació

L'avaluació externa de centres al nostre sistema educatiu

Indicadors de nivell 3:

Nivell 1+ Nivell 2+ Indicadors de processos

Avaluació Global Diagnòstica (AGD)

ICONES				CRITERIS
Punts forts:				
😊	😊	😊		Ítems valorats en l'interval "Bastant/Molt" pel 70% o més del professorat, de l'alumnat i de les famílies
Punts febles:				
🔵				Ítems valorats en l'interval "Poc/Gens" pel 40% o més del professorat
	🔵			Ítems valorats en l'interval "Poc/Gens" pel 40% o més de l'alumnat
		🔵		Ítems valorats en l'interval "Poc/Gens" pel 40% o més de les famílies
			↑↓	Ítems en els que hi ha discrepàncies significatives entre les valoracions de les fonts (interval de discrepància superior al 40% dels participants)

Processos: aula

Gestió de la informació: Exploració i registre	Valoració					Professorat			Alumnat			Famílies			Baixa	Mitjana	Alta
	Pro	Alu	Fam	Punt	Δ	GIP	BIM	NC	GIP	BIM	NC	GIP	BIM	NC			
1.- Observació de la realitat	😊	🔵		↑↓		16	77	8	80	20	0						
2.- Comprensió oral, visual i acústica	😊	🔵		↑↓		18	72	10	66	33	1						
3.- Lectura comprensiva	😊	🔵				17	74	9	42	66	3						
4.- Utilització de diverses fonts: bibliografia, catàlegs, plànols, manuals, instruccions, discos, vídeos, espectacles,...	😊	🔵				20	72	8	62	46	2						
5.- Lectura d'aparells i recull de dades		🔵				33	49	18	49	48	3						
6.- Mesura i quantificació		😊				23	61	16	22	76	3						
7.- Realització d'esquemes, apunts i dibuixos		😊				20	68	12	22	77	1						
8.- Ús de les TAC per a l'obtenció d'informació	😊	😊				18	72	10	26	76	0						
9.- Anàlisi descriptiu i interpretatiu (cicles formatius)	😊	🔵				14	71	16	61	44	6						

L'avaluació externa de centres al nostre sistema educatiu

Indicadors de nivell 3:

Nivell 1+ Nivell 2+ Indicadors de processos

Avaluació Global Diagnòstica (AGD)

-La informació s'obté a partir de l'aplicació de les següents estratègies:

- Anàlisi documental
- Qüestionaris (professorat, alumnat i famílies)
- Entrevista a l'equip directiu
- Grup de discussió

-Del debat i l'opinió entre tota la comunitat s'elaboren les propostes de millora consensuades.

-La inspecció té la funció de fer aflorar tota la informació i presentar la "fotografia" del centre detectant punts forts, punts febles i propostes de millora.

-L'AGD s'aplica de forma selectiva als centres que finalitzen l'aplicació d'un pla de 4 cursos (PAC), acord de coresponsabilitat, etc

L'avaluació externa de centres al nostre sistema educatiu

Auditoria pedagògica

-És una estratègia d'avaluació que emana de "l'ofensiva per a l'èxit escolar" que ha dissenyat el Departament d'ensenyament i es va començar a aplicar el curs 2013-14.

Fase 0: Detecció de centres: Centres que tenen més d'un 30% d'alumnat situat al nivell baix d'assoliment de les competències de 6è de primària.

Fase 1: Recollida d'informació:

- Indicadors de centre (SIC)
- Fitxa de dades del centre
- Plans i projectes vigents que té el centre
- AGD fetes anteriorment
- Anàlisi de documentació del centre

Fase 2: Diagnosi del centre: 2 inspectors analitzen, tenint en compte el context del centre:

- Projecte de centre
- Lideratge pedagògic
- Organització pedagògica i gestió del centre
- Personal docent
- Processos d'ensenyament-aprenentatge
- Resultats d'ensenyament-aprenentatge
- Clima de centre: cultura i clima, escola i família, entorn

Es fa a través de:

Entrevistes amb equip directiu, coordinadors, altres docents, serveis educatius, observació

d'aula. I emeten un informe. És clau fer partícip tota la comunitat del debat i les propostes.

L'avaluació externa de centres al nostre sistema educatiu

Auditoria pedagògica

Fase 3: Auditoria pedagògica

A partir de l'informe s'elaboren unes propostes i mesures que inclouen recomanacions sobre:

- Possibles actuacions extraordinàries per part del Departament d'ensenyament.**
- Redistribució dels recursos assignats al centre**
- Recursos excepcionals, si escau**
- Aplicació de projectes curriculars singulars**
- Models organitzatius afavoridors**
- Especificació de `perfils professionals adients**
- Mecanismes d'implicació de l'administració local i agents socioeducatius externs**
- Activitats formatives singularitzades per al personal del centre i l'equip directiu.**

Fase 4: Supervisió i seguiment del pla d'actuació

S'incorpora a la PGA i s'analitza a la memòria

Fase 5: Avaluació final del pla.

Al cap de 2 o 3 cursos s'avalua la millora i es prenen noves decisions de millora, si escau.

Conclusions

-L'avaluació externa té 2 finalitats:

-Aportar informació al centre de l'assoliment dels objectius per prendre decisions de millora

-Aportar informació al Departament d'Ensenyament per prendre decisions sobre polítiques educatives.

-L'avaluació externa té en compte: Context, resultats i recursos

-Es guarda la confidencialitat de les dades dels centres

-La forma de treballar les dades la converteix en una eina d'equitat i no d'exclusió.

-Pretén ajudar els centres a optimitzar la seva organització, metodologia i gestió de recursos.

